

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 24. augustā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Artūrs Kučs un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma
iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 129/2017),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu izvērtēt Bērnu tiesību aizsardzības
likuma 72. panta piektās daļas 1. punkta (turpmāk – apstrīdētā norma) atbilstību Latvijas
Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 106. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka bērnu aprūpes, izglītības, veselības aprūpes un citās
tādās iestādēs, kurās uzturas bērni, bērnu pasākumos un tādos pasākumos, kuros
 piedalās bērni, nedrīkst strādāt, veikt brīvprātīgo darbu, kā arī saskaņā ar noslēgto
vienošanos sniegt pakalpojumus personas (izņemot personas, kuras sniedz vienreizējus
vai īslaicīgus pakalpojumus, kā arī pakalpojumus, kas tiek sniegti, bērnam klāt neesot),
kuras sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības
piedraudējumu, – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir atzīts par vainīgu Krimināllikuma 231. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Pamatojoties uz apstrīdēto normu, Pieteikuma iesniedzēja darba devējs – (darba vieta) – ir izbeidzis ar viņu darba tiesiskās attiecības. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma nesamērīgi ierobežo viņam Satversmes 106. pantā noteiktās pamattiesības.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas

iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav. Savukārt šā likuma 19.² panta septītā daļa noteic, ka konstitucionālajai sūdzībai pievieno paskaidrojumus un dokumentus, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai, kā arī dokumentus, kas apliecina, ka izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi gadījumos, kad tādi ir.

6.1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir cēlis prasību tiesā pret darba devēju par atjaunošanu darbā un atlīdzības piedziņu par darba piespiedu kavējumu. Ar Daugavpils tiesas (datums) spriedumu minētā prasība esot noraidīta. Pieteikumā nav sniegta informācija par šīs civillietas turpmāko virzību. Turklāt pieteikumam nav pievienoti arī citi dokumenti lietas faktisko apstākļu noskaidrošanai, piemēram, darba devēja rīkojums par darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar Pieteikuma iesniedzēju vai minētais pirmās instances tiesas spriedums.

Pārbaudot Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamo informāciju, Satversmes tiesas kolēģija secina, ka Pieteikuma iesniedzējs ir prasītājs civillietā (numurs). Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesnese S. Vasiļevska (datums) minētajā lietā pēc Pieteikuma iesniedzēja apelācijas sūdzības ir ierosinājusi apelācijas tiesvedību un nolikusi lietas izskatīšanu tiesas sēdē (datums).

6.2. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka gadījumā, kad pamattiesības tiek aizskartas ar tiesību piemērošanas aktu, personai jāizmanto vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, kas paredz iespēju apstrīdēt vai pārsūdzēt tiesību piemērošanas aktu, ar kura starpniecību tiesību norma ir aizskārusi personas pamattiesības. Satversmes tiesas likumā ietvertā subsidiaritātes principa mērķis ir panākt, lai tiesa, izskatot lietu pēc būtības, visupirms izmantotu tās rīcībā esošās tiesību piemērošanas un interpretācijas metodes Satversmei atbilstoša rezultāta sasniegšanai (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 19. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-71-01 14. punktu*). No minētā izriet, ka personai, ja vien likums tai piešķir šādas tiesības, savu aizskarto tiesību aizsardzībai ir jāvērsas ne tikai pirmās instances tiesā, bet arī apelācijas un kasācijas instances tiesā.

Konkrētajā gadījumā Pieteikuma iesniedzējam ir iespējas aizstāvēt savas, iespējams, aizskartās pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, proti, ar prasību par atjaunošanu darbā. Pieteikuma iesniedzējs ir uzsācis savu tiesību aizsardzību ar minēto līdzekli, tomēr attiecīgā lieta vēl nav izspriesta. Pieteikumā nav

norādīti arī argumenti tam, kādēļ Satversmes tiesai būtu jālemj par pieteikuma izskatīšanu, pirms ir stājies spēkā galīgais nolēmums civillietā (numurs).

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā un septītajā daļā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 129/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš